N°. 76. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 25 Junij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen de gemeente Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ3, franco per post ƒ3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

P. KLEEIJWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen

VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland maakt bekend, dat de zomervergadering der staten van dit gewest zal geopend worden op dingsdag den 2 julij aanstaande, des avonds ten half acht uur, in de daarvoor bestemde zaal in de abdij te Middelburg. en dat de toegang tot die zaal voor het publiek zal zijn door de deur ter zijde van het gebouw der concertzaal, op de groenmarkt aldaar.

Middelburg, den 21 junij 1861.

De commissaris des konings voornoemd,
R. W. v. LIJNDEN.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 24 junij.

De algemeene nationale tentoonstelling van voortbrengselen van nijverheid te Haarlem, is heden geopend. Z. K. H. de prins van Oranje kwam ten twaalf uur aan het gebouw der tentoonstelling, vergezeld van onderscheidene ministers, den burgemeester van Haarlem, de leden der hoofdcommissie enz. De prins sprak eene rede uit, waarbij hij zijn genoegen te kennen gaf deze plegtigheid te kunnen bijwonen. Hij betuigde zijne ingenomenheid met de wijze waarop de tentoonstelling was tot stand gebragt, rigtte eenige woorden tot de industriëlen als aanmoediging om op den weg van vooruitgang voort te gaan en verklaarde de tentoonstelling geopend.

Ten twee ure is de prins naar 's Gravenhage weêrgekeerd.

Het getal inzenders bedraagt 1304; het getal nommers is nog niet met juistheid op te geven.

Een onzer medewerkers woonde de opening bij en geeft ons van een en ander verslag. Zijne eerste mededeeling, hoofdzakelijk tot inleiding strekkende, vinden onze lezers in dit nommer.

Door den gemeenteraad van Vlissingen is in zijne heden gehoudene zitting o. a. besloten om het gas voor particulieren verkrijgbaar te stellen tegen twintig cent per kubieke el.

Voorts is eene commissie benoemd, aan welke eene algemeene herziening der jaarwedden van gemeente ambtenaren is opgedragen, om daaromtrent te rapporteren vóór de vaststelling der gemeentebegrooting voor 1862.

De geloofsbrieven van het nieuw benoemde lid, den heer J. G. Hector, zijn in orde bevonden, zoodat tot zijne toelating is besloten.

Omtrent het te Dordrecht in de afgeloopene week gehoudene XVIde Nederlandsch landbuishoudkundig congres, waarvan wij kortelijk melding maakten in ons vorig nommer, wordt nader van daar het volgende gemeld. Woensdag werd, behalve de reeds door ons genoemde twee afdeelingen nog eene derde gevormd, waarvan benoemd werd tot voorzitter de heer J. Boeke te Haren. De heeren ministers van binnenlandsche zaken en financiën, mr. S. baron van Heemstra en jhr. mr. J. G. H. van Tets van Goudriaan, vereerden de opening van het congres met hunne tegenwoordigheid. De heer mr. G. A. de Raadt hield bij die gelegenheid eene sierlijke rede, waarin hij de gunstige ligging van Dordrecht als plaats voor de bijeenkomst van een congres schilderde en in kernachtige taal de leuze ontwikkelde „kennis geeft magt," eene spreuk welke de congressen tot de hunne hebben gekozen als de beste vertolking hunner strekking om het licht der wetenschap dienstbaar te maken aan den praktischen landbouw. Verder was deze eerste zitting grootendeels gewijd aan mededeeling van ingekomene stukken.

Na de sluiting der vergadering begaf men zich naar de vereenigde tentoonstellingen van landbouw, tuinbouw en nijverheid, waarvan de rijkdom en goede rangschikking zeer worden geroemd.

Even als den eersten avond, werd den leden een zomer-concert aangeboden in de buiten-societeit.

Donderdag morgen zijn de grasmaai-werktuigen beproefd, bij welke gelegenheid dat van Burgess en Key voor twee paarden, ingezonden door de heeren Keyser en Swerts te Amsterdam, werd bekroond met den eersten prijs en gouden medaille. Ten 12 ure ving de tweede algemeene vergadering aan, welke o. a. ook werd bijgewoond door den heer Lutcken, geheimraad en landdrost, afgevaardigd door de hannoversche regering, en door den heer Kramer, uit Bergen in Noorwegen. Deze bijeenkomst werd in de eerste plaats besteed aan de behandeling van vier rapporten: 1. over de resultaten, verkregen bij het gebruik maken van kunstmatige meststoffen, waaromtrent nog weinige afdoende mededeelingen van landbouwers waren ontvangen; 2. omtrent de daarstelling van een ooftboomproeftuin; te dien aanzien is besloten het daarstellen van zoodanigen proeftuin zoo veel doenlijk te bevorderen maar nog geene plaats voor de daarstelling aan te wijzen, terwijl professor Ackersdijk voorstelde om pogingen aan te wenden om dezen te vereenigen met den reeds te Deventer bestaanden tuinbouw-proeftuin; 3. over eene min kostbare en door ligtheid doeltreffender inrigting van de Dzierzonsche bijenkasten, en 4. over de uitkomsten, verkregen met druivensuiker, als surrogaat voor bijenvoeder. Beide laatste rapporten gaven slechts tot kortstondige discussie aanleiding, waarschijnlijk wel omdat de bijenteelt in deze streken van Zuid-Holland als het ware niet wordt in praktijk gebragt. De heer J. Dirks te Lunteren heeft zich echter bereid verklaard om aan het congres later de resultaten zijner onderzoekingen mede te deelen.

Van het gemeentebestuur van Middelburg is ingekomen een verzoek om het XVIIde congres in junij van 1862 aldaar te houden, vergezeld van eene opgave van personen die, naar het oordeel van burgemeester en wethouders, zouden behooren in aanmerking te komen om tot lid van het bestuur te worden aangewezen. De vergadering besluit om in die gemeente het eerstvolgende congres te houden en benoemt tot leden van het bestuur, uit de door burgemeester en wethouders van Middelburg voorgedragen personen, de heeren mr. W. C. M. de Jonge van Ellemeet, oud lid van de 1e kamer, als voorzitter, mr. G. A. Fokker, voorzitter der zeeuwsche maatschappij voor landbouw en veeteelt; mr. A. M. Becius, lid van gedeputeerde staten van Zeeland; G. J. Sprenger, voorzitter der kamer van koophandel en fabrieken; mr. W. Ph. Vis, oud-secretaris der zeeuwsche maatschappij van landbouw en veeteelt; Servaas Tak, voornaam grondeigenaar; mr. N. C. Lambrechtsen van Ritthem, lid van den gemeenteraad en fabriekant; jhr. A. W. Teding van Berkhout, directeur der stoomrijstpellerij, als leden en mr. G. N. de Stoppelaar, secretaris der gemeente Middelburg, als secretaris.

Hierop volgden eenige berigten over den toestand van de veldgewassen, den veeteelt, de verveeningen enz. Een viertal sprekers, namelijk een uit Gelderland, Noord-Holland, Groningen en Zeeland, deelden bijzonderheden mede omtrent den stand der veldgewassen in die provincien. Voor dit gewest trad op de heer A. Kakebeeke van Goes, lid der provinciale staten, die den toestand over het algemeen als vrij gunstig afschilderde en vooral wees op de toenemende paardenfokkerij ten gevolge van groote uitvoer naar Belgie. De tweede dag werd weder met een concert in de societeit De harmonie besloten.

Vrijdag werden gelijksoortige verslagen omtrent den toestand der gewassen enz. in Utrecht en Noord-Brabant, en den drooggemaakten Zuidplaspolder, benevens het eiland Texel uitgebragt.

De heer Boeke, de voorzitter der eerste afdeeling, heeft in eene uitvoerige rede de voornaamste onderwerpen behandeld waarmede die afdeeling zich heeft bezig gehouden. Op voorstel van die afdeeling heeft de vergadering verschillende punten van het programma aangehouden ter bespreking op het volgende congres. Daaronder behoort punt 18 betrekkelijk den teelt der lupinen, waaromtrent hoogst belangrijke mededeelingen zijn gedaan; punt 22, de vraag of de genomen proeven met de australische tarwe aan de verwachting hebben beantwoord; 26, omtrent de bemesting met het ammonia-water uit de gazfabrieken; 43, omtrent de veevoeding en bepaaldelijk het zoogenaamde Tulping system. Bij de behandeling der 29e vraag: „schadelijk en nuttig gedierte," is besloten dat door het congres-bestuur een adres aan den minister van binnenlandsche zaken zal worden gerigt, houdende verzoek dat op nieuw op de staatsbegrooting moge worden gebragt het door de tweede kamer verworpen subsidie voor het insectenboek van dr. Wttewaal.

Bij afwezigheid van den voorzitter der tweede afdeeling, werd door den secretaris verslag uitgebragt, waarbij deze nog eenige opmerkingen omtrent de bijenkasten voegde.

Het vrijdag middag gehoudene diner werd door 150 leden bijgewoond en liep tot algemeen genoegen af. De heer Lutcken, oud-minister van handel, nijverheid en financien in Hanover, stelde een feestdronk in op 's lands welvaren, waarbij hij aandrong op eene directe spoorverbinding tusschen Nederland en Hanover.

Zaturdag werd de laatste algemeene vergadering gehouden. Daarin voerde de heer Boeke nog kortelijk het woord, eerstelijk over het draineren, waaromtrent van den heer Pierssens te Hulst een verslag was ingekomen dat in de handelingen van het congres zal worden opgenomen. Ten anderen besprak hij den invloed der wedstrijden met maaiwerktuigen. De beoordeeling daarvan is aangehouden tot het volgend congres.

Het verslag van den kolonialen landbouw, door den heer Sloet tot Oldhuis uitgebragt, is niet voorgelezen maar zal in de handelingen geplaatst worden.

Nadat nog eenige punten, met betrekking tot botervervalsching, waren ter sprake gebragt, werd het congres met wederkeerige dankbetuiging van de leden en het bestuur gesloten.

Onder de verschillende bekrooningen merken wij, behalve de reeds door ons medegedeelde van inzenders uit dit gewest, nog op: eene kleine bronzen medaille aan C. Krijger te Middelburg, voor bouwkundige teekeningen.

---

* Uit Axel meldt men ons dat het harer majesteit onze koningin, beschermvrouw der aldaar gevestigde brei- en naaischool voor minvermogenden, weder behaagd heeft, bij gelegenheid van haren jaardag, die inrigting met honderd gulden te begiftigen.

In de afgeloopene week, op dingsdag avond, had er in de kom der gemeente Noordwelle een hevige brand plaats in de schuur van den landbouwer J. Hanson. Door spoedig aangebragte hulp mogt het echter gelukken den brand bij deze schuur te bepalen, ofschoon reeds een daaraan grenzend aanzienlijk gebouw was aangetast.

---

* Men schrijft ons uit 's Gravenhage:

Voor stellig kan ik u mededeelen, dat op dezen oogenblik over het gouverneur-generaalschap van Nederlandsch Indie onderhandelingen worden gevoerd met den heer mr. L. A. J. W. baron Sloet van de Beele, vroeger griffier van de staten der provincie Gelderland, thans lid van den raad van toezigt op de spoorwegen.

---

* Uit Utrecht schrijft men ons 21 dezer:

Ik schreef u in mijne eerste correspondentie over de feesten, dat ik u niet onderhouden zou over al de matinées en soirées musicales. Met een enkel woord echter wil ik er iets van zeggen. Bijkans allen hebben goed voldaan en zijn talrijk bezocht. Die van woensdag het minst, omdat de toegang geld kostte. Slechts op een enkele speelt het muziekkorps der utrechtsche schutterij, niet uit antipathie of minachting van dat korps, maar omdat de studenten zeer juist begrepen dat voor het utrechtsch publiek de muziek van Weizsenborn's korps meer uitlokkends zou hebben; het vreemde en onbekende, of gunstig bekende, bezit meer aantrekkelijks dan het gewone, hoe goed ook. Gelijk de professoren feest gaven, gaven enkele studenten feestmarschen: J. N. van Hall, Cars en anderen, van zeer verschillend allooi en waarde. Aan hunne beoordeeling waag ik me niet. Trouwens ze zou uwen lezers wel onverschillig zijn.

Woensdag avond had op het Vreeburg alhier een groot volksfeest plaats. Twee muziekkorpsen deden zich afwisselend hooren, en hielden de menigte, die in ontzettend grooten getale was zamengestroomd, den geheelen avond bezig. Omstreeks elf uur werd een zeer goed vuurwerk afgestoken, waarbij vooral de buitengemeen groote collectie zwermpotten in het oog viel. Toen de slot-decoratie, het zelfde voorstellende wat op de gedenkpenning (waarover nader) is te zien en te lezen, verlicht werd, ging er een algemeen gejuich op: „innig verbonden" erkende het volk zich aan de hoogeschool, die voor deze stad zulk een rijke bron van welvaart en genoegen is.

Nog altijd behoudt Utrecht zijn feestelijk aanzien, de vlaggen en guirlanders vervrolijken nog altijd de straten. Van de illuminatie. die over het algemeen schitterend, doch in de verschillende deelen der stad zeer ongelijk was, zijn nog enkele sporen over. Langzamerhand ziet men echter de oude rust reeds een weinig wederkeeren: tal van vreemdelingen verlaten de stad, schoon nog velen terug blijven om morgen met het groote vauxhall Utrecht's feestvreugde te besluiten. Daarmede sluiten ook wij.

Het Leidsch dagblad meldt dat ten koste van het rijk de 1ste bibliothecaris en de architect der leydsche hoogeschool eene reis zullen doen naar de voornaamste steden in het buitenland, tot het bezigtigen der aldaar gevestigde openbare bibliotheken.

De minister van financien heeft dezer dagen eene circulaire gerigt aan de commissarissen des konings in de provincien, betreffende den omloop van vreemde muntspecie hier te lande. inzonderheid van de belgische 2 centimesstukken, die in het zuiden des rijks, en van den pruissischen en hannoverschen thaler en zijne onderdeelen, die langs de oostelijke grenzen circuleren en de inwoners, zoodra zij iets aan het rijk te betalen hebben, groote ongelegenheid en schade berokkent. De minister vindt van zijn ambtsvoorganger genoeg aanschrijvingen aan ambtenaren en besturen, om dat vreemde geld te weigeren, maar heeft niet ontdekt, dat de regering zich onmid-

dellijk geadresseerd heeft aan de groote fabriekanten, die hun werkvolk met vreemde munt betalen, weshalve hij in overweging geeft die fabriekanten uit te noodigen, om, met edele terzijdestelling van eenige op die wijze verkregen winst, de betaling met vreemde muntspecie te staken en alzoo de regering behulpzaam te zijn in het te keer gaan van het tot dusverre vergeefs bestreden bederf van het nederlandsche circulatiemiddel.

Te Londen worden thans onderteekeningen verzameld op een adres, waarbij de regering zal worden uitgenoodigd de tweede maandelijksche brieven-verzendingen van Calcutta naar Singapore en China niet te staken. Het adres zal door het bestuur der maatschappij voor het handelsverkeer met Indie en China en door eene deputatie uit den handelstand aan lord Palmerston worden overhandigd.

Benoemingen en besluiten.

MARINE. Op pensioen gesteld de schouten bij nacht A. baron Collot d'Escury en J. F. E. von Römer, elk ad f 2400; de inspecteur van administratie A. M. Westerouen van Meeteren ad f 1500, en op verzoek de kapitein ter zee W. H. Dittlof Tjassens ad f 1800.

WATERSTAAT. Aangewezen om dienst te doen in het 11de district, Zeeland, de onlangs benoemde opzigter C. Gast.

DEPARTEMENT VAN JUSTITIE. Benoemd tot adjunct commies mr. C. M. A. Hartman.

RIDDERORDEN. Vergund aan den referendaris bij het departement van buitenlandsche zaken J. van Lokhorst, het dragen van het officiers-kruis der Leopoldsorde van Belgie.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Halsteren c. a. W. M. D. van Wely, thans te Ammerzoden; te Hooge en Lage Zwaluwe W. F. G. L. van Tengnagell de Raad, thans te Geldermalsen.

Kerk- en schoolnieuws.

Door den kerkeraad der evangelisch-luthersche gemeente te Zutphen is tot predikant beroepen de heer W. D. Statius Müller, luthersch predikant te Schiedam, reeds vroeger bijna elf jaren predikant aldaar.

— Door den kerkeraad bij de nederduitsche hervormde gemeente te Harderwijk is het volgende twaalftal van predikanten opgemaakt: de heeren H. C. Bervoets, te Hengelo (Gelderl.); dr. G. H. Lamers, te Engwierum; W. J. Gezelschap, te Aalburg en Heesbeen; D. Gildemeester, te Scheveningen; J. C. de Vijver, te Veenendaal; J. Drost, te Goes; J. P. Nonhebel, te Vaassen; N. H. de Graaf, te Apeldoorn en het Loo; P. A. van Toorenenbergen, te Barneveld; H. C. G. Schijvliet, te Loosduinen; S. J. de Hoest, te Nijkerk op de Veluwe, en J. Boer Knottnerus, te Vriezenveen.

— De commissie tot de zaken der protestantsche kerken in nederlandsch Oost- en West-Indie heeft voorgedragen tot predikant in Oost-Indie den heer A. H. C. van Leeuwen, theol. doctor en predikant te Gapinge en tot garnizoens- of veldpredikanten aldaar de heeren H. Ruleman Voget, predikant te Oudwoude en A. F. Gerlach, predikant te Wijdenes en Oosterleek.

Marine en leger.

* Zr. Ms. fregat met stoomvermogen Zeeland, kommandant de kapitein ter zee G. Fabius, is in den nacht van zaturdag op zondag van de reede van Vlissingen naar zee gezeild.

Des zaturdags voormiddag was dat schip door den vice-admiraal, directeur en kommandant der marine te Vlissingen, geïnspecteerd.

— Wij vernemen dat de schout bij nacht G. Vogelpoot binnen kort als kommandant der nederlandsche zeemagt in Oost-Indie zal vervangen worden door den kapitein ter zee J. May, die dezer dagen tot schout bij nacht zal worden bevorderd. De heer Vogelpoot zou bestemd zijn tot opvolger van den vice-admiraal D. Bijl de Vroe, als directeur en kommandant der marine te Willemsoord.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijksafkondiging den 23 dezer: K. Hollaar, jm. 24 j. met P. J. Hagert, jd. 22 j. B. Pluijmers, jm. 26 j. met C. P. Moens, jd. 22 j. J. Limbach, jm. 38 j. met M. T. Roothaert, jd. 31 j. K. J. H. Wasch, jm. 19 j. met E. Mathlener, jd. 18 jaar.

Vlissingen, van 15 tot 22 junij.

Gehuwd: A. A. Smit, jm. 29 j. met M. Nobels, jd. 26 j. H. J. Benier, jm. 30 j. met J. de Keyser, weduwe van J. J. Drian, 42 j. J. J. Havent, weduwn. van M. M. Forbes, 44 j. met M. Brouwer, jd. 27 j. J. J. Renier, jm. 25 j. met A. J. Smit, jd. 22 j.

Bevallen: C. C. Duynelie, geb. Houbaer, z. M. Tielrooy, geb. Nobels, z.

Overleden: C. E. Wolff, d. 2 m. A Z. Princen, z. 5 j. H. Sap, z. 5 j. J. W. Frits, z. 10 m. A. D. van Boven, man van E. Borghstijn, 52 j. J. C. Oudraad, jm. 23 j. A. J. Clauting, d. 3 m.

Goes, van 15 tot 22 junij.

Gehuwd: J. B. Laborie, jm. 29 j. met S. P. Loobeek, jd. 34 jaren.

Bevallen: S. A. de Hond, geb. Glerum, d. C. Hermans, geb. Jansen, z.

Overleden: P. de Vreugd, wedn. 66 j. C. Groenendijk, wedn. 67 j. H. Hengstmengel, z. 5 maanden.

Zierikzee, van 15 tot 22 junij.

Gehuwd: C. Gloude, jm. 19 j., met K. Kanaar, jd. 21 j. H. Viergever, jm. 41 j. met E. de Rooy, jd. 41 j.

Bevallen: E. Quant geb. den Boer, d. P. Douw geb. van der Weel, d.

Overleden: J. H. Kooning, man van N. v. Doesburg, 67 j.

Hulst, van 1 tot 15 junij.

Gehuwd: P. J. Duvilée, jm. 29 j., met M. J. Janssens, jd. 26 j. N. T. Meerschaert, jm. 31 j., met M. L. Platjouw, jd. 32 j.

Bevallen: P. Vioen, geb. Everaerd, z. M. L. Rodrigo, geb. Lambin, z. R. J. van Ombergen, geb. van Britsom, z.

In de maand mei jl. zijn in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven:

Te Middelburg, 17 huwelijken; 36 geboorten, als 16 zoons en 20 dochters; 28 sterfgevallen, als 16 van het mannelijk en 12 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 2. (Een der ingeschrevenen is elders overleden.)

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 5, en van 1 tot 5, 3. 5 tot 10, 1. 10 tot 15, 1. 15 tot 20, 0. 20 tot 25, 3. 25 tot 30, 1. 30 tot 35, 1. 35 tot 40, 0. 40 tot 45, 1. 45 tot 50, 2. 50 tot 55, 1. 55 tot 60, 2. 60 tot 65, 2. 65 tot 70, 2. 70 tot 75, 2. 75 tot 80, 0. 30 tot 85, 1.

Te Vlissingen, 12 huwelijken; 33 geboorten, als 18 zoons en 15 dochters; 25 sterfgevallen, 12 van het mannelijk en 13 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 0.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 9, en van 1 tot 5, 1. 5 tot 10, 1, 10 tot 15, 1. 15 tot 20, 0. 20 tot 25, 1. 25 tot 30, 1. 30 tot 35, 0. 35 tot 40, 0. 40 tot 45, 0. 45 tot 50, 1. 50 tot 55, 1. 55 tot 60, 0. 60 tot 65, 4, 65 tot 70, 1, 70 tot 75, 3. 75 tot 80, 1.

Te Zierikzee, 10 huwelijken; 24 geboorten, als 13 zoons en 11 dochters; 10 sterfgevallen, 2 van het mannelijk en 8 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 2.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 5, en van 15 tot 20, 2. 20 tot 25, 1. 35 tot 40, 1. 45 tot 50, 1.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Junij 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
16	O. t. N.	1	762.9	22.3	0.75	14.79	0.0	—	helder heijig.
17	NOost.	1	764.2	20.6	0.74	13.21	0.5	—	bewolkt heij.
18	NOost.	2	765.7	18.4	0.76	11.92	0.0	—	bijna helder.
19	O. t. N.	2	764.4	20.3	0.77	13.38	0.0	—	bewolkt.
20	Oost.	3	762.0	22.4	0.77	15.36	0.5	—	dik bew. betr.
21	O. ZO.	1	761.6	20.8	0.88	16.85	5.0	—	bewolkt.
22	W. t. N.	2	759.4	18.8	0.89	14.28	1.5	—	dik dampig.

Thermometerstand.

21 junij 's av. 11 u. 64 gr.
22 „ 's morg. 7 u. 66 „ 's midd. 1 u. 69 gr. 's av. 11 u. 64 gr.
23 „ 's morg. 7 u. 65 „ 's midd. 1 u. 72 „ 's av. 11 u. 62 „
24 „ 's morg. 7 u. 60 „ 's midd. 1 u. 66 gr.

Buitenlandsche tijdingen.

Amerika.

Volgens de bij Reuters agentschap te Londen ontvangene berigten uit New-York, van den 8 mei rukken de troepen der geconfedereerden op Cairo aan. Men is van meening dat de kapers hunne prijzen in engelsche havens zouden kunnen verkoopen. Dit doet vijandige gevoelens tegen Engeland ontstaan. De geconfedereerden trachten naar een bondgenootschap met Brazilie.

— De zelfde berigten houden ook nog in dat de stoomboot Canadian nabij Belle Isle schipbreuk geleden heeft; 24 passagiers en 10 man der equipage zijn omgekomen, maar de kapitein en de overige reizigers zijn gered. Federale troepen rukten tegen Harpers Ferry op.

Engeland.

Londen 21 junij. Gisteren heeft lord John Russell in het lagerhuis op eene vraag van den heer Griffiths gezegd, van den franschen gezant de mededeeling te hebben ontvangen, dat door de oostenrijksche en spaansche gezanten te Parijs in algemeene termen het voorstel gedaan was, dat de katholijke mogendheden in gemeen overleg zouden handelen ten aanzien van het wereldlijk gezag des pausen, doch dat dit voorstel van de hand was gewezen. Lord John Russell herinnerde daarbij, dat Engeland, Pruissen en Zweden aan de regeling van het wereldlijk gezag van den paus even zeer hadden deel genomen als de katholijke mogendheden.

— The morningpost spreekt het algemeen verspreide gerucht, betreffende den afstand van het eiland Sardinie aan Frankrijk, bepaald tegen. Het blad gaat zelfs verder en verzekert dat tusschen het kabinet der Tuilerien en dat van Turyn nimmer van dien afstand sprake is geweest. Na de mededeeling dat de fransche regering het antwoord van het ministerie Ricasoli wachtende is, om na het ontvangen daarvan onmiddellijk het koningrijk Italie officieel te erkennen, voegt het er bij dat alles wat omtrent eenigen afstand van grondgebied, als een gevolg van die erkenning, verteld wordt, geheel bezijden de waarheid is.

— Het door het Court-Journal medegedeeld berigt, dat professor Schönlein te Berlijn uitgenoodigd is om zich naar het engelsche hof te begeven, geeft nog meer voet aan de verontrustende geruchten, welke reeds sedert eenigen tijd ten opzigte van den gemoedstoestand der koningin geloopen hebben.

Rusland.

De warschausche dagbladen van den 18 dezer behelzen de uit Moskau den 5 dezer gedagteekende keizerlijke verordening betrekkelijk den staadsraad voor het koningrijk Polen. De aanhef daarvan luidt aldus: Wij Alexander II, enz. hebben ter verdere uitvoering van de artt. 1, 2, 3 en 4 van onze ukase van 14 maart 1861, op voorstel van onzen stedehouder in het koningrijk Polen, verordend, en verordenen bij deze, de volgende organisatie van den staatsraad des koningrijks. De verordening is verdeeld in 52 artikelen en 4 afdeelingen, waarvan de eerste handelt over de zamenstelling van den staadsraad; de tweede over de bevoegdheid van den staatsraad in de afdeelingen; de derde over de bevoegdheid van den staatsraad in de algemeene vergadering; de vierde over de wijze van behandeling der zaken in den staatsraad.

— In niet minder dan twee en twintig gouvernementen hebben zich thans oproerige bewegingen door de boeren voorgedaan en er gaat nagenoeg geen dag voorbij dat er van geene onlusten ten gevolge der emancipatie wordt melding gemaakt. Het eerst openbaarden zij zich in het distrikt Spask op den regteroever van den Wolga in het gouvernement Kasan, van daar verbreidden zij zich naar de naburige gouvernementen Simbirsk, Tambow, Pensa en Samara; ook de afgelegene distrikten Yàroslaw en Wladimir bleven niet vrij. In het distrikt Tschembar ging de beweging uit van de bezittingen van graaf Ouwaroff om zich spoedig daarop aan de naburige eigendommen mede te deelen. Omstreeks 3000 boeren kwamen te Tschernogaï bijeen, zetteden de ambtenaren af en vorderden de ukase, waarvan zij voorgaven dat men hen het bestaan verborg. Eene compagnie soldaten kon niet beletten dat de intendant van den graaf Ouwarloff deerlijk mishandeld werd. De troepen werden aangevallen en moesten terug trekken. Sedert breidde de beweging zich meer uit; het kasteel Werigon werd geplunderd. Nadat door eene aanzienlijke militaire magt en ten gevolge van onderscheidene arrestaties de rust hersteld was, barstte een nieuw oproer te Kondejewska in het distrikt Keran uit. Drie kompagnien die daarop werden afgezonden, werden verslagen. Eindelijk slaagd de generaal-majoor Dreniakin de hoofdleiders uit de menigte arresteren en deze maatregel had het beoogde gevolg. Nadat er 410 gegrepen en de meeste daarvan gestraft waren, begon de orde zich langzamerhand te herstellen. De keizer bevindt zich nu sedert veertien dagen te Moskou om nabij het brandpunt der bewegingen te zijn en spoedig de noodige maatregelen te kunnen nemen om ze met kracht te onderdrukken.

Duitschland.

Berlijn 20 junij. De kroonprinses van Pruissen zal zich aanstaanden maandag naar Londen begeven, ten einde H. M. koningin Victoria te bezoeken, en zal daarbij door haren jeugdigen zoon worden vergezeld. De kroonprins zal na verloop van eenige dagen zijne gemalin volgen. De door onderscheidene bladen verspreide geruchten, nopens den gemoedstoestand van de britsche koningin, vinden hier ter stede geen geloof.

— De Schlesische Zeitung meldt, dat de te Warschau afgekondigde hervormingswetten in geenerlei wijze aan de verwachting beantwoorden, en dat de stemming ongunstiger is geworden. De attributen van den staatsraad en de stedelijke raden worden van te weinig belang geacht, dan dat hunne werkzaamheid eenig gunstig gevolg doet verwachten. In het algemeen verlangt men meer.

— Op het slot Weilburg, bij Baden, heeft dezer dagen de verloving plaats gehad van den stadhouder van Tyrol, aartshertog Karel Lodewijk, een broeder des keizers, met de aartshertogin Maria Theresia, dochter van den aartshertog Albrecht. Men zegt dat de genoemde aartshertog Karel Lodewijk, ten gevolge der maatregelen welke het ministerie met betrekking tot de uitvoering van het patent betreffende de protestanten in Tyrol genomen heeft, zijn ontslag heeft ingediend en niet meer naar Tyrol zal terug keeren.

— De ministeriële krisis, die zich als een gevolg van het ontslag van den heer de Schleinitz, liet vooruit zien, duurt nog voort en zal tot eene geheele verandering van het kabinet leiden. Men acht dit van te meer gewigt in verband met de tegenwoordige omstandigheden en de inzigten van den koning. Er zou namelijk sprake zijn van militaire maatregelen die in Duitschland hevige bewegingen zouden kunnen ten gevolge hebben en waarvan de heeren Schwerin en Schleinitz de verantwoordelijkheid niet wilden deelen.

— Door twintig oostenrijksche prelaten, leden van den rijksraad, is een adres aan Z. M. den keizer ingezonden, om hem de belangen van de roomsche kerk in het algemeen en bijzonder in Oostenrijk aan te bevelen. Die bisschoppen kennen geen onderscheid tusschen de belangen van Rome, zoo als zij die opvatten, om niet te zeggen de aanmatigingen der kerk, en de belangen van het rijk der Habsburgen.

Hongarye.

Pesth 22 junij. Tot opheldering van hetgeen gemeld is omtrent de aanneming door de hongaarsche kamer van magnaten van het adres aan den keizer van Oostenrijk, dient dat over het adres in zijn geheel moest worden gestemd. Bij eene gedeeltelijke behandeling zouden er welligt punten voor aanneming onvatbaar geacht zijn, maar de kamer heeft, ter voorkoming van conflicten en om bewijs te geven van de eenstemmigheid harer gevoelens, het geheele adres aangenomen. Tegenover de oostenrijksche regering is dit besluit er niet minder belangrijk om.

De tweede kamer van den landdag heeft het regt om bij de toezending van een wetsontwerp de eerste kamer te kennen te geven, dat zij verlangt dat het in zijn geheel worde aangenomen of verworpen.

Het adres zal door den voorzitter van de tweede kamer en een lid van de eerste kamer den keizer worden aangeboden.

Belgie.

Brussel 22 junij. Sedert eenigen tijd is men in de bureaux van de ministerien van buitenlandsche zaken en financien druk bezig met voorbereidende maatregelen voor een nieuw handelsverdrag met Engeland. Dat verdrag zal een noodwendig gevolg zijn der vrijzinnige handelspolitiek, die met zoo goed gevolg door het tegenwoordige kabinet wordt voorgestaan. De aftreding van den heer Frère-Orban heeft op de rigting van het kabinet geen invloed uitgeoefend, en zal welligt alleen ten gevolge hebben dat men op den weg der staathuishoudkundige hervormingen met minder spoed zal voortgaan, hoogstens een zeer korten tijd zal stilstaan. Veel is er zelf dat doet vermoeden, dat de heer Frère-Orban spoedig weder aan het bewind zal komen en dat dan het handelstraktaat zal gesloten worden, waaraan hij zoo ijverig gearbeid heeft. Dit is echter afhankelijk van de oplossing der vraag: wanneer de wet, die aan het fransche goud wettigen koers geeft, weder zal worden ingetrokken. Die intrekking alleen

zou de mogelijkheid openen om den heer Frère-Orban weder in het ministerie zitting te doen nemen; hij heeft ze voorspeld en zijne voorspelling krijgt meer en meer kans op spoedige vervulling.

— Binnen kort zal er vermoedelijk uitvoering gegeven worden aan het denkbeeld om eene blijvende tentoonstelling van kunstvoorbrengselen in het leven te roepen. Er is reeds door eene vereeniging van kunstbeoefenaars een reglement ontworpen, en eene commissie van bestuur benoemd, met 's konings architect aan het hoofd en verdienstelijke schilders en beeldhouwers als leden. De tentoonstelling heeft ten doel het bekend worden en verkoopen van kunstwerken gemakkelijk te maken en tevens het publiek tot het doen van aankoopen eene goede gelegenheid te verschaffen.

Frankrijk.

Parijs 22 junij. De Moniteur berigt dat Daud Effendi definitief tot gouverneur van den Libanon is benoemd, en zich in het begin der volgende week naar zijnen post zal begeven.

— Men verneemt van bijzondere zijde, dat er drukke onderhandelingen tusschen koning Frans II en de onttroonde hertogen plaats hebben, om onmiddellijk na de erkenning van Italie door Frankrijk, door middel van een uitgebreid protest, tegen dien maatregel in verzet te komen.

— De telegraafkabel tusschen Toulon en Ajaccio is met goed gevolg gelegd.

Parijs 23 junij. De Moniteur bevat heden eene aankondiging, houdende dat het gemeentebestuur van Vichy, met het oog op de talrijke deputatien welke ten doel hebben zich derwaarts te begeven tijdens het verblijf van den keizer, heeft bekend gemaakt dat Z. M. er alleen geroepen is door het belang harer gezondheid, zoo dat zij noch de deputatien noch de bijzondere personen welke toegang tot Z. M. verzoeken zal ontvangen.

— Hoewel de acte der erkenning van het koningrijk Italie nog niet in de Moniteur is verschenen, bestaat er omtrent de aanneming van Frankrijks voorwaarden door de sardinische regering geen twijfel meer. Onderscheidene dagbladen verzekeren zelfs dat het antwoord uit Turyn reeds te Parijs is ontvangen maar dat de officiële mededeeling in den Moniteur niet voor woensdag kan worden verwacht.

— Op nieuw wordt thans verzekerd dat onze oude gezant bij het hof van Turyn dadelijk na de hervatting der diplomatieke betrekkingen zich weder derwaarts zal begeven. De heer Lavalette, die aanvankelijk voor dien post was aangewezen, kan echter de porte niet verlaten zoo lang de toestand van den sultan zoo hulpeloos is.

Onze gezant te Rome, de hertog de Gramont, wordt door eene gelijksoortige reden verhinderd gebruik te maken van een verlof, want de gezondheid van den paus schijnt inderdaad zeer zorgwekkend te zijn.

— Door L'indépendance belge wordt een belangrijk document medegedeeld, namelijk de dépêche op den 6 dezer door onzen minister van buitenlandsche zaken verzonden aan vorst Metternich, oostenrijksch gezant, en den heer Mon, gezant van Spanje, in antwoord op de namens hunne gouvernementen door die diplomaten gedane stappen om de fransche regering uit te noodigen zich met hen te vereenigen tot eenigerlei gemeenschappelijke handeling van de katholieke mogendheden in het belang van den paus. Uit dit stuk blijkt dat lord John Russell volkomen gelijk had toen hij in het lagerhuis de verklaring aflegde dat Frankrijk zich daarmede niet wilde inlaten en deed opmerken dat de katholieke mogendheden niet geregtigd zijn tot eenig besluit, alzoo de regeling der wereldlijke heerschappij van den paus door het weener congres geschied is, waaraan ook protestantsche mogendheden deel namen.

Italie.

In het wetgevend ligchaam hebben de discussien over het gewijzigd wetsontwerp van generaal Garibaldi omtrent de nationale wapening een aanvang genomen. De heer Petrucelli van de uiterste linkerzijde heeft het zeer hevig bestreden; hij zeide, dat men het geregelde leger wel moest vermeerderen, maar geen korps ongeregelde troepen vormen in een tijd, waarin geen oorlog werd gevoerd. Spreker voegde er bij, dat Frankrijks bezetting van Rome tegen het regt van Italie en tegen het beginsel van non-interventie streed en dat daardoor vele kwalen en beleedigingen aan Italie werden berokkend. Deze rede gaf tot vele protesten, groote beweging en herhaaldelijk tot de orde roepen aanleiding. De algemeene discussie is afgeloopen en de debatten over het eerste artikel zijn begonnen.

— Volgens een der te Genua uitkomende dagbladen, zal de heer Ricasoli zich naar de badplaats Vichy begeven, ten einde zich aldaar regtstreeks in betrekking te stellen met keizer Napoleon.

— Aan het dagblad Perseveranza van Milaan wordt uit Verona, onder dagteekening van den 20 dezer, geschreven, als uit goede bron afkomstig, dat men aan het bisdom dier stad, in het vooruitzigt van den spoedigen dood van den paus, in alle stilte appartementen gereed gemaakt heeft waar zich voor de verkiezing van een nieuw hoofd der kerk een conclave zou vereenigen van kardinalen, die Oostenrijk toegedaan zijn en dadelijk na den dood van Pius IX Rome zouden ontvlugten om aan die vergadering deel te nemen. Die zamenzwering zou geleid worden door Nardi. Dat dit geheele berigt allezins bevestiging vereischt, behoeft naauwelijks betoog.

Scheepstijdingen.

Sedert 23 dezer zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Rosita*, gez. Quernvlo, *Fennegiena*, gez. Koetse, *Maria*, gez. Brandt, *Agathe*, gez. Schorde, allen van Buenos Ayres; *Regolus*, gez. Stepanovich, Alessandrie; *Concordia*, gez. Fusting, Haiti; *Antarctic*, gez. Stouffer, New-York; *Uniao*, gez. da Costa, Rio Janeiro; *Maria Amalia*, gez. Ausonuci, *Zeevaart*, gez. Mets, beiden van Triest; *Alphonse*, gez. Garo, *Françoise*, gez. Morrise, *Caroline Victoire*, gez. Lemetrant, allen van Requejade; *Henry Clark*, gez. Brown, Mantanzas; *Boreas*, gez. Henschie, Odessa; *Forrest Belle*, gez. Percival, Boston; *Deodata*, gez. Andersen, Drammen. Voor Brussel bestemd: *Jacinthe*, gez. Leclerq, Bordeaux.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 24 junij.

Er werd heden zeer weinig geveild. De prijzen bleven onveranderd en er bestond weinig kooplust.

Graanmarkten.

Amsterdam 24 junij.

Raapolie op zes weken f 39¼. Lijnolie op zes weken f 32¼.

Rotterdam. 24 junij.

Tarwe en koolzaad 40 cent, rogge 20 cent lager. Overigens geene verandering.

Axel. 22 junij.

Tarwe f 9,55 a f 10,45; Rogge f 6,55 a f 6,75; Wintergerst f 6,55 a f 6,90; Zomer dito f 5,85 a f 6,05; Haver f 3,75 a f 4,65; Paardeboonen f 7,45 a f 8,05; Boekweit f 7.45 a f 7,95.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 24 junij.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63⅝
	dito Nationale dito	3	„	75⅝
	dito dito dito	4	„	98⅝
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	134½
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102½
	Certific. Hope & co.	4	„	—
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	95
	dito	6	„	55¾
	Aand. spoorweg			196¼
	Leening 1860	4½	„	89¼
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	76¼
Spanje.	Obligatien	1¼	„	42
	dito binnenlandsch	3	„	47⅛
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	46⅛
	dito amsterdamsche	5	„	68⅝
	dito nationale	5	„	53⅝
	dito 1847/1852	2½	„	24¼
	Bank actien	3	„	632
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	53¾
Portugal.	Obligatien	3	„	46 5/16
	dito nieuwe	3	„	46
Grenada.	dito			—
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	87½
Mexico.	dito	3	„	—

Londen, 22 junij, ten 12 ure. Consols 90.

Weenen, 22 junij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 68,60.

Parijs, 22 junij. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 67.85

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 20 junij.

Metalliek f 21,20; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,82½; Engelsche Russen f 11,82½; Fransche f 55,62½; Belgische f 56,—; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,87½; Russische in zilveren roebels f 32,75; Poolsche in fl. f 27,37½; Nationale metalliek f 28,95; Dollars f —,—

ALGEMEENE NATIONALE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID TE HAARLEM,

geopend 24 Junij 1861.

Vijf en dertig jaren is het geleden, dat alhier eene tentoonstelling van nijverheidsvoortbrengselen werd gehouden, die zulk een diepen indruk maakte, dat zij nog versch in het geheugen schijnt te liggen en meer dan eens wordt aangehaald. Doch deze herinnering zal van nu af worden uitgewischt door die van 1861. Er bestaan dan ook wel redenen, om, nu er toch zulk een lange tijd overheen is gegaan, die tentoonstelling van 1825 maar liever te vergeten, want, welk een ophef er ook van gemaakt werd — èn met eenige reden, want men was toen nog niet veel gewoon — kon zij niet strekken, om de noord-nederlandsche industrie van de gunstigste zijde te doen kennen. Koning Willem I, wiens pogingen om de welvaart des lands te doen toenemen steeds eene dankbare vermelding waardig blijven, al strookte zijne inzigten niet altijd met gezonde beginselen van staathuishoudkunde, doorzag zeer spoedig hoe nuttig nijverheidstentoonstellingen zouden kunnen werken, door de gelegenheid die zij gaven aan het publiek om vergelijkingen aangaande bewerking en prijzen te maken, en aan de vervaardigers om hunne voortbrengselen in uitgestrekter kring te doen kennen.

Bij koninklijk besluit van 1 augustus 1819 werd dan ook bepaald, dat eene eerste dergelijke tentoonstelling in 1820 op rijks kosten te Gend zou gehouden worden. De fabriekanten uit de noordelijke gewesten waren daar echter zoo dun en op zulk eene min gunstige wijze vertegenwoordigd, dat de vraag onwillekeurig opрees, of er wel eenige volksvlijt in het gebied van het tegenwoordige Nederland bestond. Niet veel gunstiger was voor hen in het algemeen het resultaat der tweede algemeene tentoonstelling, die, krachtens koninklijk besluit van 28 junij 1824, in den zomer van 1825 te Haarlem werd gehouden. Wel waren de noordelijke gewesten bij die gelegenheid veel talrijker vertegenwoordigd — het getal dier inzenders beliep 540, tegen 737 uit de zuidelijke provincien, — doch, naar het oordeel van deskundigen, werden de nederlandsche voortbrengselen in het algemeen door de belgische overtroffen.

Sinds dien tijd heeft echter, hoezeer er nog in sommige opzigten te wenschen overblijft, de industrie onder onze landgenooten reuzenschreden gedaan; meer en meer is de hulp der wetenschap ingeroepen, en ook de smaak, zulk een voornaam punt in de nijverheid, is meer dan ooit onder onze industriëlen ontwikkeld, zoo dat zij, naar onze overtuiging, in zeer vele vakken de vergelijking minder behoeven te schroomen.

Daar mij door de redactie der Middelburgschecourant opzettelijk de taak is opgedragen voor dat dagblad verslag te geven, zal zij zich nu ook moeten getroosten dat ik op een goed gedeelte van de ruimte harer kolommen aanspraak maak. Een feest der nijverheid, gelijk dit, komt te zeldzaam voor, en betreft te zeer èn fabriekant èn werkman, om niet in eenige bijzonderheden te treden. Ik zal dus een overzigt geven van de wording en de bepalingen der tentoonstelling.

Deze maal ging het denkbeeld niet uit — gelijk in de bovengenoemde jaren — van den koning, maar van de te Haarlem gevestigde maatschappij tot bevordering van nijverheid, die zoo velerlei middelen bezit om de volksvlijt op te heffen en te doen bloeijen, en welk ligchaam dus zeker meer eigenaardig de uitnoodiging tot dezen wedstrijd aan de nederlandsche fabriekanten kon rigten. Gelijk te verwachten was, vond het plan weldra bij autoriteiten en particulieren zoo veel ondersteuning, dat het welslagen niet twijfelachtig kon zijn. De uitslag heeft daaraan beantwoord; zoo talrijk zijn de toezendingen uit alle oorden des lands, dat vijftien ruime lokalen te naauwernood den voorraad kunnen bevatten, en men nog bijlokalen in gebruik zal moeten nemen. De hoofdcommissie voor de tentoonstelling bestaat uit den prins van Oranje, als eerevoorzitter, en de heeren: dr. G. Simons, oud-minister van binnenlandsche zaken, voorzitter der commissie in zijne hoedanigheid van president-directeur der maatschappij van nijverheid; mr. Joh. Enschedé jr., vice-president dier maatschappij; A. C. Kruseman, mr. P. Mabé jr. en dr. A. Vrolik, oud-minister van financien, allen directeuren der maatschappij; N. J. A. Travaglino, oud-directeur en president van het haarlemsche departement der maatschappij. De heer F. H. van Eeden, secretaris dier zelfde maatschappij, staat de hoofdcommissie als secretaris bij. Deze heeren hebben zich elk met bepaalde onderdeelen der werkzaamheden belast en weder sub-commissien geassumeerd, terwijl andere commissien en sub-commissien de feestelijkheden regelen, welke tijdens den duur der tentoonstelling te Haarlem zullen plaats hebben.

De maatschappij van nijverheid wenscht de verdienstelijke industriëlen aan te moedigen door medailles van de eerste (zilveren) en van de tweede klasse (bronzen), en de werklieden, die een bijzonder deel aan de vervaardiging van uitmuntende voorwerpen hebben gehad, door geldelijke belooningen.

Of het stelsel van bekrooningen, vooral zoo als het hier is aangenomen, in het belang der nijverheid wenschelijk is, meenen wij te mogen betwijfelen. Wij kunnen thans daarover in geene uitweiding treden, maar komen vermoedelijk op dit punt terug.

De maatschappij heeft met de uitloving van medailles der 1e en 2e klasse geen verschil willen maken in den graad van voortreffelijkheid, maar in de soort van verdienste. De zilveren medaille zal toegekend worden voor nieuwe vindingen of toepassingen, voor de invoering in ons land van belangrijke industrien, voor kostbare proeven in het belang van het algemeen, voor groote ondernemingen en andere buitengewone verdiensten. De bronzen medaille is bestemd voor voorwerpen, die zich door bewerking, nuttigheid, goedkoopheid of op andere wijze gunstig onderscheiden. In eenige bijzondere gevallen zullen ook gouden medailles worden uitgereikt. De tweede gouden medaille zal de belooning zijn van den inzender, die het meest tot den luister en de waarde der tentoonstelling heeft bijgedragen. De eerste gouden medaille wordt toegekend aan hem, die zich door zijne vinding of bedrijf in de laatste tien jaren bijzonder en het meest verdienstelijk heeft gemaakt omtrent de nederlandsche nijverheid, in de vakken van landbouw, kunsten, handwerken, fabrieken en trafieken, koophandel, zeevaart en visscherijen. Ten einde omtrent de toekenning dezer groote medaille een oordeel te kunnen vestigen, zal de maatschappij het gevoelen inwinnen van de handelmaatschappij, het collegie voor de zeevisscherijen, de kamers van koophandel en fabrieken, de departementen der maatschappij van nijverheid en de verschillende maatschappijen van landbouw.

De toekenning dezer verschillende belooningen zal geschieden door juries, die den 8 julij met hunne werkzaamheden een aanvang zullen maken en hunne beslissing vóór 1 augustus aan de directie der maatschappij van nijverheid mededeelen. Er is eene jury voor elke der zes hoofdafdeelingen van de tentoonstelling, namelijk: 1. grondstoffen, 2. werktuigen, 3. manufacturen, 4. lederwerk en kleedingstukken, 5. huisraad en 6. kunstvlijt. De hoofdjury bestaat uit de voorzitters en secretarissen der afzonderlijke juries; die secretarissen moeten nog benoemd worden, doch de voorzitters zijn: generaal C. T. van Meurs, algemeen voorzitter der hoofdjury; jhr. Gevers van Endegeest, oud-minister van buitenlandsche zaken; E. P. de Monchy, president der handelmaatschappij; professor G. J. Mulder; F. W. Conrad, inspecteur van den waterstaat; D. Pas, voorzitter der centrale commissie van raadgeving der maatschappij van nijverheid; professor J. G. S. van Breda; Y. D. C. Suermondt, te Utrecht, en professor W. Vrolik.

Het is bekend, dat aan deze tentoonstelling eene verloting van daaruit aangekochte voorwerpen zal verbonden worden. Zij zal bestaan uit hoogstens 25,000 loten, à f 3 het lot; voor elk zestal loten is één prijs gerekend. Na de sluiting der tentoonstelling heeft dadelijk de trekking plaats, die door de Staats-, Haarlemsche en Amsterdamsche couranten zal bekend gemaakt worden. De getrokken voorwerpen, die niet

vier weken na de verloting zijn afgehaald, zullen ten voordeele van het burgerlijk armbestuur te Haarlem in het openbaar verkocht worden.

Bestuur en ingezetenen van Haarlem hebben niets onbeproefd gelaten om de bezoekers van „Hollands bloemhof", ook buiten de zalen der tentoonstelling, aangenaam bezig te houden. De commissie der feesten had voor het houden der concerten in de eerste helft van julij geene betere keuze kunnen doen dan de daartoe beschikbaar gestelde buitenplaats Spaarnhove, ongeveer 20 minuten gaans van Haarlem gelegen, en, naar haar vroegeren eigenaar, lang bekend onder den naam van „de plaats van Sillem". Aan de voorzijde ziet men naar de duinen; ter weerszijde verheffen zich fraaije bosschen, waartusschen het nieuw gebouwde kerkje van Schoten verrijst; aan de achterzijde heeft men fraaije wandelingen. Daar zullen zich doen hooren: op 7 en 8 julij de muziek der veld-artillerie van Utrecht; op 10 en 11 julij die van het 2de regement dragonders van Haarlem, en op 8, 9, 11 en 12 julij die van het 33ste oost-pruissische fusillier-regement. Het 16de regement oostenrijksche linietroepen geeft zijne concerten reeds den 26, 27, 29 en 30 junij.

In het Hertenkamp is eene zaal van 600 vierkante ellen oppervlakte ingerigt voor eene prachtige bloemententoonstelling, van 7 tot 12 julij te houden. Er is daarbij voor een gezamenlijk bedrag van f 2300 aan prijzen uitgeloofd. Den 8 julij zullen de bekrooningen der jury worden bekend gemaakt.

Het zal niet noodig zijn in eene opsomming der verschillende andere vermakelijkheden te treden, die bijna alleen belang hebben voor de bewoners der stad en der onmiddellijke omstreken; doch eene uitzondering mag ik maken voor den op morgen avond bepaalden togt van verlichte vaartuigen, dien men met den naam van „venetiaansch gondelfeest" bestempelt, en waarvoor de roei-vereenigingen van Amsterdam, Rotterdam en Zaandam haren bijstand hebben toegezegd.

Boekbeschouwing.

Preekproeven van C. G. Slotemaker, te Cats. Middelburg. J. C. & W. Altorffer. 1861.

Daar is in deze preken uitnemend veel goeds. Al aanstonds bij het lezen der welsprekende inleiding van de eerste treft u de eenvoudige spreektoon, die wars van alle conventionele preekdeftigheid den geheelen bundel door tamelijk wel wordt volgehouden, *en den lezer aanstonds doet denken aan eene* verhooring van het bekende leekengebedje:

Verlos ons van den preektoon, Heer!
Geef ons natuur en waarheid weêr.

Jammer dat enkele malen die eenvoudigheid in platheid ontaardt, als er gesproken wordt van „niet kunnen schelen, het bij iemand verkerven" en dergelijke. Ook is het aangenaam bij den geleidelijken voortgang, waarmede de denkbeelden doorgaans worden ontwikkeld, de deftige opgave van thema en verdeeling der rede weggelaten te zien.

Eene andere zaak die wij moeten prijzen zijn de ernstige pogingen die de schrijver aanwendt om zich te verheffen boven den partijgeest onzer dagen, boven dat kleingeestig gehaspel van orthodox en liberaal. Wel is waar heeft hij zelf partij gekozen en komt daar ook rond voor uit; maar toch uit alles blijkt, dat hij er in gemoede naar streeft, iets anders, iets meer, iets hoogers te zijn dan vele partijmannen van onze dagen. Meermalen heeft hij ze gegeeseld met scherpe ironie, die bekrompen vrijzinnigen, die „omdat zij nu eindelijk zóó ver gekomen zijn, dat zij weten, dat de zon niet heeft stil gestaan en Bileam's ezel niet gesproken, daaruit besluiten tot de geheele nietigheid en onwaarheid van den bijbel, en vooral tot hunne vrijheid om nu ook te leven gelijk zij willen." Ook de bekrompen regtzinnigen krijgen hun deel. „Is dàt dan voor mij waarheid, die kracht doet in mijn leven, die ik uitwendig aanneem op gezag van anderen, maar waartegen mijn geheele inwendige mensch zich verheft? — Hoe, moet ik die gansche *uitwendige kerkleer in het hoofd hebben en gelooven ook*, van den val van Adam af tot het laatste oordeel toe, en ik zeggen kan, dat ik, Adamskind of niet, zondig ben, naar verlossing smacht, tot betere dingen ben geschapen?"

En evenzeer stelt hij zich tegenover die halve menschen, die „wel meenen dat zij zelf iets afzonderlijks gelooven, maar die nu der eene, dan der andere partij de hand reiken, heden praten van *gezond verstand en rede, morgen* weêr van den geest, de openbaring, de schrift — en dat dikwijls uit zwakheid, zucht om te plooijen, bevreesdheid voor de gevolgen of menschenvrees." Maar te gelijk wekt hij menigmaal zijne lezers krachtig op, om met hem te streven naar die eenheid, die „ook bij alle verschil tusschen alle christenen behoort te bestaan, dat wij elk voor ons God zoeken te dienen met een volkomen hart, op het voetspoor van Christus, met zijn geloof."

Waarop die eenheid moet steunen, de schrijver heeft het diep gevoeld en gedurig doen uitkomen, waar hij telkens de godsdienst voorstelt als die heilige stemming des gemoeds, die overal en in alle omstandigheden des levens naar de gemeenschap met God ons dorsten en streven doet. Uit vele treffende plaatsen van het boekje blijkt hoe hij deze bij eigen ervaring kent. Den strijd tegen de rampen des levens, die in sombere overpeinzing ons doet vragen: is er een God, die alzóó mijn lot beschikt? De schrijver moet haar zelf hebben gekend, anders had hij die eerste preek (een woord van Gods welbehagen) zóó niet kunnen schrijven. Het zelfde zeggen wij van de tweede, vijfde en zevende (Davids sterfbed, oud en nieuw, waarheid en werkelijkheid) met betrekking tot den strijd tusschen de nieuwere denkbeelden en de oude traditien over bijbel en kerkleer en over den persoon van Christus. De derde, vierde en zesde (levensverlies — levensbehoud, de natuurlijke mensch en de geestelijke dingen, nacht en morgen) getuigen van eene diepe opvatting van den strijd, die in hart en leven wordt gestreden bij het ontluiken des nieuwen geestelijken levens tegenover de zelfzuchtige en zinnelijke neigingen van den natuurlijken mensch. Dat de schrijver in dit alles zelf met zijn hart heeft gestreden — ieder die zelf een hart heeft moet het gevoelen, dunkt ons. Juist om dat diepe inzigt, om dat innig medegevoel van de dingen des geestelijken levens leert men hem hoogachten en lief hebben.

Wij vreezen echter dat hetgeen wij tot nog toe hebben gezegd, door velen ons niet zal worden toegestemd. En zoo dit al bij velen aan hen zelve zij toe te schrijven, omdat zij te veel bevooroordeeld zijn om bij andersdenkenden het waarlijk goede op te merken — de schuld ligt ook voor een goed deel aan den heer Slotemaker zelven. Zijne preekproeven leeren hem kennen als iemand die slechts in zeer geringe mate de eigenschap bezit om zich in den geestestoestand van anderen te verplaatsen en daarnaar zijne preken in te rigten. Het zijn geene preken, wanneer men althans daaronder iets meer verstaat dan vertoogen over een tekst. Het zijn geene toespraken tot de gemeente. Hij spreekt voortdurend als tot dezulken, die met hem op gelijken trap van ontwikkeling staan, die de inspanning en het lijden des denkers bij eigen ervaring kennen, en vooronderstelt voortdurend in zijne hoorders eene vlugheid van bevatting, die ten opzigte van 't geen hij zegt bijkans alleen aan hen eigen kan zijn, die toen hij optrad zijne inzigten, zijn geheele standpunt reeds met hem deelden. Van daar ook eene vlugtigheid in de behandeling der moeijelijkste vraagstukken, die u verbaasd doet staan en u telkens doet wenschen den schrijver bij u te hebben, om hem opheldering en nadere ontwikkeling zijner redenering te vragen. Een treffend voorbeeld hiervan is de laatste preek (waarheid en werkelijkheid). Daarin geeft de schrijver eene voorstelling van den persoon van Christus en van de bijbelsche verhalen ten zijnen opzigte, die wij, wat hare waarde betreft, thans buiten beoordeeling laten, maar die toch *nog zeer verre* afwijkt van 't geen verre de meeste menschen daarover denken. Hij zegt in het begin zijner rede tot zijne hoorders: „Wij begrijpen elkander niet. Ik wil heden dan al het mijne aanwenden, opdat gij mij althans volkomen begrijpt." Na dan over alle hoofdpunten der evangelie-verhalen zijne zienswijze met een enkel woord te hebben aangestipt, laat hij daar met eene onbegrijpelijke *naïveteit op volgen: „misschien kunt gij u toch* nog niet in deze beschouwing vinden." Waarlijk! om zulk een „zich vinden in deze beschouwing", en dat bij hoorders die straks hem „niet begrepen", zelfs in de verte te kunnen vooronderstellen, had ieder hoofdpunt van Jezus' leven wel in eene afzonderlijke leerrede behooren te zijn toegelicht. Die zevende preek zou een goed figuur maken aan het slot van een bundel van *twaalf of twintig dergelijke* preken over de voorname bijzonderheden van Jezus' leven, om dan eindelijk daarin het vroeger ontwikkelde nog eens kort zamen te vatten. Zóó op zich zelve staande, heeft zij alleen waarde voor die het met den schrijver reeds vooraf tamelijk eens zijn. Hetgeen wij hier opmerkten is de zwakke zijde van het geheele zevental. De tweede (Davids sterfbed) houden wij in dit opzigt voor de beste.

En daarom: diegenen, die zoo hun van vroeger overgeleverde denkbeelden hebben, waarin zij altijd blijven ronddraaijen als in een cirkel, en vooral als zij daarbij gewoon zijn alles wat daar buiten ligt uit de hoogte te veroordeelen — zij moeten het boekje maar niet lezen. Het zou hun slechts tot ergernis zijn en tot versterking van den waan, dat zij zoo veel wijzer zijn dan ieder ander die van hen verschilt. Maar aan allen, die zelve een oog hebben, onbeneveld genoeg om ook in andere denkbeelden dan hunne eigene het goede op te zoeken en zich toe te eigenen: boven al die zelve een hart hebben, dat ook het lijden en den strijd des nadenkens heeft gevoeld — aan die allen bevelen wij het werkje ernstig aan om dat te bepeinzen in hunne binnenkamer. Wij vertrouwen dat zij in hun hart den schrijver zullen danken voor zijne goede gave.

Weldadigheid.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente alhier vermelden, met hartelijke dankbetuiging, de ontvangst eener som van f 125, hun van wege het comitté voor het zesde zeeuwsche muziekfeest te Middelburg ter hand gesteld, als toegekend aandeel in de opbrengst der repetitien in de Koorkerk, op dingsdag en woensdag 4 en 5 junij 1861.

Middelburg 22 junij 1861. Diakenen voornoemd,
DIRK JERAS, loco voorz.
W. ALTORFFER, secretaris.

Advertentien.

Heden beviel van een' Zoon J. CORNELIS, Echtgenoot van
Groede, M. M. LUCIEER.
den 21 Junij 1861.

Heden verloste voorspoedig van eene Dochter JOH. PERVOOST, geliefde Echtgenoot van
Middelburg, T. AKKERMAN.
den 22 Junij 1861.

Heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 35 jaren, mijne geliefde Echtgenoot HELENA WILHELMINA DE BAKKER, mij nalatende vier Kinderen, allen te jong om hun verlies te beseffen.
Middelburg, 22 Junij 1861. J. DIESCH.

Algemeene kennisgeving.

AANKONDIGING.

Bij Vonnis der Arrondissements Regtbank zitting houdende te Middelburg, gewezen den 19den Junij 1861, is SARA JASPERSE, Particuliere, wonende te Biggekerke, ter zake van onnoozelheid, gesteld onder Curatele.
HUBERTUS REKKER, Procureur.
(Ten deze is kosteloos geprocedeerd.)

GENEESKUNDE.

Op Vrijdag den 28 Junij 1861, des middags ten 12 ure, zal er een **openbaar Examen** bij de Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Zeeland worden gehouden.
D. J. J. MARINISSEN, Secretaris.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De in de vergadering van Commissarissen goedgekeurde **Balans** over het boekjaar 1860, benevens die van het Reservefonds over het zelfde tijdvak, zullen voor de Aandeelhouders ter visie liggen van den 24 Junij tot en met den 9 Julij 1861, ter Secretarie van de Directie te Amsterdam, bij de Agenten der Maatschappij te Rotterdam, Dordrecht en Middelburg, en bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken te 's Gravenhage en Leiden.
Amsterdam, den 22 Junij 1861.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op **Vrijdag 5 Julij 1861**, des avonds 7 ure precies, in het Hôtel de Commerce te **Vlissingen**, in het openbaar ter verkoop presenteren

EEN HUIS EN ERF,

te Vlissingen, op de Oostzijde van de Nieuwe Haven, wijk K no. 177. Grondlasten *f* 19,32.
Daags te voren te bezigtigen.

AAN HEEREN AANNEMERS VAN
DIJK- EN ZINKWERKEN.

Er wordt te Koop aangeboden eene groote partij BRABANTSCHE RIJSMATERIALEN, als Rijs, Staken en Latten. — Te bevragen, met franco Brieven, bij den Boekhandelaar G. G. DE VOOGT, te **Breda**, letters M. M.

IN EENE ZAAK, die voor uitbreiding vatbaar is, verlangt men een **COMPAGNON**. — Adres onder lett. A. B., met franco Brieven, Bureau dezer Courant.

ILLUMINATIE à GIORNO.

De daartoe benoodigde **Ballons** zijn in verschillende kleuren voorhanden in het Magazijn van J. J. CEULEN.

Een **Kindermeisje** benoodigd, niet beneden de 15 jaren, Langendelft B 131.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Junij—Julij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	25	's morg.	6 ure.	Dingsdag	25	's morg.	10,30
Donderdag	27	„	6	Woensdag	26	„	10,30
Vrijdag	28	„	6	Vrijdag	28	„	10,30
Zaturdag	29	„	6	Zaturdag	29	„	10,30
Zondag	30	„	6	Zondag	30	„	10,30
Maandag	1	„	6	Maandag	1	„	11,30
Dingsdag	2	„	6,30	Dingsdag	2	„	11,30
Donderdag	4	„	8,30	Woensdag	3	namidd.	1,30
Vrijdag	5	„	9,30	Vrijdag	5	's morg.	6 ure.
Zaturdag	6	„	10,30	Zaturdag	6	„	7
Zondag	7	„	11	Zondag	7	„	7
Maandag	8	„	11,30	Maandag	8	„	8,30

Door DE ERVEN DOORMAN, Boekhandelaren te 's **Gravenhage**, wordt HEDEN à **50** cents, uitgegeven:

LEVENSSCHETS

VAN DEN

VICE-ADMIRAAL A. W. DE MAN,

DOOR

Jonkheer H. A. VAN KARNEBEEK,

Gepensioneerd Schout-bij-nacht en Adjudant in buitengewone dienst van Z. M. den Koning.

MET PORTRET EN FAC-SIMILE.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.